

การประชุมทบทวนนโยบายการค้า (TPR) ประเทศปากีสถาน

WTO ได้จัดประชุมทบทวนนโยบายการค้า (TPR) ประเทศปากีสถานเมื่อวันที่ ๒๔ และ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ สรุปสาระสำคัญของการประชุม ดังนี้

๑. ที่ประชุม

นาย Shehzad Arbab ตำแหน่ง Secretary of the Ministry of Commerce เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนจากกรุงอิสลามาบัด โดยมีนาย Abdolazeez Al-Otaili เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียประจำองค์การการค้าโลกเป็นผู้อภิปรายนำ (discussant) ประเทศสมาชิก ๒๔ ประเทศให้ความสนใจกล่าวถ้อยแถลงในที่ประชุม ได้แก่ โอมาน แคนาดา มาเลเซีย โคลอมเบีย สหรัฐฯ สิงคโปร์ จีน เม็กซิโก ออสเตรเลีย อาร์เจนตินา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป รัสเซีย ไทย เกาหลีใต้ ไนจีเรีย ตุรกี บาห์เรน จีนไทเป และซาอุดีอาระเบีย เป็นต้น

๒. สรุปความเห็นของสมาชิก WTO ต่อระบบเศรษฐกิจการค้าของปากีสถาน

๒.๑ สมาชิกเห็นว่า ระบบเศรษฐกิจของปากีสถานปรับตัวได้ดี และถึงแม้ว่าปากีสถานจะประสบปัญหาและอุปสรรคหลายด้านทั้งด้านการเมืองและภัยธรรมชาติ แต่ในช่วงรอบการทบทวนครั้งนี้ (ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑) ยังมีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เป็นบวก และคาดว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวอีกในปีนี้อย่างไรก็ตาม สมาชิกย้ำว่าปากีสถานยังคงต้องพัฒนาและปฏิรูปด้านการเงินและการคลังของประเทศ รวมทั้งแก้ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานที่ยังขาดแคลน อาทิ การขาดแคลนพลังงานอย่างกะทันหัน

๒.๒ สมาชิกตอบรับกับแนวทางการปฏิรูปที่ปากีสถานริเริ่มภายใต้วิสัยทัศน์ ๒๕๖๘ (Vision 2025) และกรอบยุทธศาสตร์นโยบายการค้า (Strategic Trade Policy Framework) และคาดหวังว่า ปากีสถานจะเดินหน้าและประสบความสำเร็จในการปฏิรูปตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ สมาชิกยังตอบรับกับการเปลี่ยนผ่านรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยและการกระจายอำนาจส่วนกลางภายใต้การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญครั้งที่ ๑๘

๒.๓ สมาชิกชื่นชมกับบทบาทของปากีสถานในการเจรจาประเด็นด้านการพัฒนารอบโดฮา (DDA) บทบาทที่นำไปสู่ความสำเร็จของผลการเจรจา ณ เมืองบาหลี (Bali Package) และการมีส่วนร่วมที่กระตือรือร้นในการจัดทำแผนงานเจรจาหลังการประชุมที่บาหลี นอกจากนี้ สมาชิกตอบรับกับการยื่นข้อผูกพันประเภท Category A ภายใต้ความตกลงการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation Agreement) ของปากีสถาน และยินดีที่ปากีสถานได้เข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ความตกลงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐภายใต้ WTO (GPA) แล้ว ซึ่งเป็นการส่งสัญญาณที่ดีที่รัฐบาลปากีสถานเพิ่มระดับความโปร่งใสในการทำงาน

๒.๔ สมาชิกกล่าวชื่นชมปากีสถานในการปฏิรูปเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน อาทิ การเปิดเสรีระบบการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic

Zones) การปรับปรุงนโยบายด้านการแข่งขัน การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานของการทำเรือ และการจัดตั้งระบบหน้าต่างเดียวทางศุลกากร (national single window)

๓. ประเด็นด้านนโยบายและมาตรการการค้าของปากีสถานที่ควรพิจารณาพัฒนาต่อไป

๓.๑ อากาศศุลกากร ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ ปากีสถานได้ปรับอัตราภาษีศุลกากรที่เรียกเก็บจริง (applied MFN tariff) ลงเล็กน้อย แต่สมาชิกหลายประเทศยังมีข้อกังวลว่า อัตราที่เรียกเก็บจริงกับอัตราที่ผูกพันไว้ยังแตกต่างกันอยู่มาก นอกจากนี้ ปากีสถานได้ยกเลิกอัตราภาษีศุลกากรในสินค้าบางรายการด้วย หลายประเทศเห็นว่า โครงสร้างอัตราภาษีสูงของปากีสถานนับเป็นการปกป้องอุตสาหกรรมภาคส่วนภายในประเทศ ส่งผลให้ประชาชนเลือกบริโภคสินค้าที่ผลิตในประเทศแทนสินค้านำเข้า

๓.๒ การใช้เครื่องมือด้านนโยบายการค้า สมาชิกหลายประเทศยกข้อกังวลเกี่ยวกับการใช้นโยบายการค้าเฉพาะกิจ (ad-hoc trade policy instruments) ที่บ่อยครั้ง เช่น คำสั่งพิเศษด้านกฎระเบียบ (special regulatory orders) ซึ่งทำให้ระบบการค้าเกิดการคาดการณ์ได้ยาก (undermined predictability) อย่างไรก็ตาม สมาชิกยินดีที่ปากีสถานได้ยกเลิกคำสั่งพิเศษด้านภาษีและที่เกี่ยวกับการค้าแล้วตามที่ผู้แทนปากีสถานแจ้งต่อที่ประชุม นอกจากนี้ ยังมีข้อกังวลเกี่ยวกับการปกป้องอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศที่อยู่ในระดับสูง

๓.๓ การอุดหนุน หลายประเทศยกข้อกังวลเกี่ยวกับการอุดหนุนของรัฐในรูปแบบต่างๆ อาทิ ในการสนับสนุนการส่งออก การสร้างโรงงานแปรรูปสินค้า การให้สิทธิพิเศษกับอุตสาหกรรมบางประเภทในการเข้าถึงสาธารณูปโภคบางอย่าง และการตั้งอัตราสูง (mark-up rates) ในแผนการสนับสนุนด้านการเงินกับสินค้าส่งออกบางประเภท สมาชิกบางประเทศเห็นว่า ปากีสถานมีความจำเป็นที่จะต้องลดการอุดหนุนและลดการใช้มาตรการจำกัดการส่งออก

๓.๔ ประเด็นอื่นๆ ที่สมาชิกกล่าวถึง เช่น การพยุงราคาข้าวสาลี (support price) ระบบการกำหนดราคา (pricing) ในอุตสาหกรรมยา กระบวนการอนุญาตสินค้านำเข้า กลไกการปกป้อง (safeguard mechanisms) และการเปิดการไต่สวนการตอบโต้การทุ่มตลาดหลายกรณี นอกจากนี้ บางประเทศแจ้งข้อกังวลการห้ามนำเข้าสินค้าเนื้อวัว (bovine products) ปศุสัตว์ และเนื้อไก่ และขอให้ปากีสถานยกเลิกมาตรการดังกล่าว นอกจากนี้ สมาชิกยังกล่าวถึงกรณีที่ปากีสถานล่าช้าในการแจ้งการใช้มาตรการให้ทันสมัยโดยเฉพาะด้านการอุดหนุนภายในสินค้าเกษตร ทั้งนี้ ล่าสุด เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘ ปากีสถานได้แจ้งการใช้มาตรการอุดหนุนภายใน (domestic support notification) ต่อ WTO ประจำปี ค.ศ. ๒๐๐๗/๐๘ - ๒๐๑๑/๑๒

๔. ข้อสังเกต

แนวนโยบายการค้าการลงทุนในปัจจุบันของปากีสถานเป็นที่น่าสนใจ ซึ่งในช่วง ๖ ปีที่ผ่านมา ปากีสถานมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เป็นบวก แม้ว่าสภาวะเศรษฐกิจโลกได้ชะลอตัวลง และปากีสถานยังประสบปัญหาภายในรวมถึงภัยธรรมชาติ จึงน่าใช้โอกาสศึกษากรอบนโยบายการค้าการลงทุนของปากีสถาน โดยเฉพาะ

วิสัยทัศน์ ๒๕๖๘ (Vision 2025) ครอบคลุมเป้าหมายสำคัญและความก้าวหน้าในการดำเนินการตามนโยบาย
ต่อไป

คณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลก

๒ เมษายน ๒๕๕๘